

havde erkendt de faktiske Tilstande og sagt som saa: Den Sag har nu faaet en efter vor Mening uheldig Afgørelse, vi have kæmpet derimod med alle til vor Raadighed staaende Midler, men Folkets Flertal har villet det saa, og det er der ikke noget at gøre ved, nu skride vi til Løsningen af andre og nyttigere Opgaver, og der ville vi være med til et ærligt og redeligt Arbejde for Venstres Sager. Men gør Partiet det? Jeg synes, at skal man dømme efter Udtalelserne af de to Ordførere, det radikale Parti hidtil har haft, det ærede Medlem fra Ringsted (Zahle) og det ærede Medlem fra Langeland (P. Munch), faar man ikke det Indtryk. Det ærede Medlem fra Ringsted udtalte mange og skarpe Ord mod Venstre i den Henseende, og det ærede Medlem fra Langeland var til Dels et Ekko af ham, men, kan jeg sige, et Ekko, der var skarpere i Røsten end selv det Raab, der lød fra det ærede Medlem fra Ringsted. De Herrer Radikale ville, saa vidt jeg kan forstaa efter deres Taler, vedblive at drive den systematiske Desperationspolitik, de have drevet i de sidste Aar. Det ærede Medlem fra Langeland lod til at være meget ilde tilfreds med, at der fra Finansministerens Side er gjort opmærksom paa, at vor Statskasse er tom, og at Pengene for den allervæsentligste Del ere gaaede til civile Formaal. Det ærede Medlem kunde ikke benægte Rigtigheden deraf, men jeg har det Indtryk, at han var svært ilde til Mode ved de Kendsgerninger, der i den Henseende ere fremsatte. Og Grunden er saa lige til, for de Herrer have bygget hele deres Politik paa een eneste Ting, nemlig paa at agitere mod Forsvarssagen, og naar den nu en Gang er afgjort, er det ikke saa hyggeligt at blive staaende uden at kunne sige til Vælgerne, at det og det ville vi arbejde paa for Fremtiden.

Ville vi spørge, hvorledes de Radikale have ført deres Politik lige fra dens Fødsel til den Dag i Dag, kan man med god Grund sige, at dette Parti fra først af har valgt det, jeg vil kalde den systematiske Opposition, og at det holder fremdeles fast paa den. Det radikale Parti har i de Aar, det har været til, kan jeg godt sige, haft Lykken med sig, indtil den Dag det dannede Regering. Da Partiet brød ud af Venstres Rækker, laa en vigtig Sag for til Afgørelse, nemlig Forsvarssagen. De Radikale vidste godt, at denne Sag vilde være vanskelig for Venstre at bringe til en forsvarlig Afgørelse, fordi Sagen havde været misbrugt i Agitationens Tjeneste. Men under Arbejdet har de paa ingen Maade gjort noget som helst for at lette en Afgørelse. De have tværtimod

lagt alle de Hindringer i Vejen, de kunde. Saa skete der, som alle vide, en Ting, som de Radikale i fuldeste Maal tog i deres Tjeneste, nemlig den Ulykke, der indtraf i Efteraaret 1908. Der er vist ikke noget Parti i Rigsdagen, der har taget den Sag stærkere i sin Tjeneste end netop det radikale Parti. Allerstærkest tog de den vel i deres Tjeneste, den Gang de som Regeringsparti drev det til at gennemføre den forsmædelige Rigsretssag, som alle ere bekendte med. Jeg ser, som jeg allerede har sagt, saaledes paa det, at der fra ingen Side, hverken fra Socialdemokratiet og heller ikke fra Højre, er ydet os en saa stærk og gennemført Modstand som netop fra de Radikale. Og hvad er saa Resultatet deraf blevet? Ja, Resultatet deraf er vel det, at der ude i Landet vist ikke er nogen, som i det hele tror paa de Radikales Politik. Vi have ikke gjort det, og de Herrer ville vel heller ikke forlange, at de andre Partier skulle gøre det. Men indenfor de Radikales egen Lejr have vi set, at flere af de Mæd, der have været fremme endog i forreste Række, have taget deres gode Tøj og ere gaaede, fordi de have syntes, at den systematiske Oppositionspolitik, de Herrer drev, ikke var den Vej, som de havde tænkt, man skulde følge, den Gang Partiet blev dannet. Og se vi lidt paa Fremtiden, faa vi absolut det Indtryk ved at høre de ærede Medlemmer fra Ringsted og Langeland, at de ville fortsætte denne Politik, og derfor maa vi Venstremænd være forberedte paa, at fra den Side vil der kun komme kolde Ord og — jeg ved ikke, om jeg maa bruge saa stærkt et Udtryk — onde Anslag. I og for sig er det godt, at det tydeligt og klart bliver sagt, at fra den Side skal man ikke vente sig nogen som helst Bistand. De radikale Vælgere, der endnu ikke fuldstændig ere gaaede over til Socialdemokratiet, tror jeg nok skulle vide at vurdere Førernes Stilling. Jeg har nemlig saa megen Tro ogsaa til dette Partis Vælgeres sunde Sans, at naar de se, at Partiet ikke har anden Opgave og ikke kan faa anden Opgave end at være Forspand for Socialdemokratiet, ville de trættes derved. Valgene i 1909 og 1910 og Sommerens Møder synes jeg har givet mig Ret i denne min Opfattelse.

Jeg ser saadan paa de Radikales Fremtid, at ville de fortsætte i den Skure, som det ærede Medlem fra Ringsted og det ærede Medlem fra Langeland have dannet, arbejde de ikke blot i Pagt med Socialdemokratiet og fremme dette Partis Ideer, men i de arbejde fuldt ud for det, og det bliver kun dette Parti, der vil høste Frugten af det